

DOI: <https://doi.org/10.32782/2521-666X/2026-93-6>
УДК 330.341.1:338.24](477)

Павловська А.С.

доктор економічних наук,
професор кафедри менеджменту та бізнес-адміністрування,
Черкаський державний технологічний університет
ORCID: <https://orcid.org/0009-0004-7716-8319>

Скорик О.О.

кандидат економічних наук,
доцент кафедри економіки та управління,
Черкаський державний технологічний університет
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-9755-3300>

Боровко А.В.

здобувач ступеня доктора філософії,
Черкаський державний технологічний університет
ORCID: <https://orcid.org/0009-0001-9146-7022>

Pavlovska Anna, Skoryk Oleksandr, Borovko Andrii
Cherkasy State Technological University

ФОРМУВАННЯ ІННОВАЦІЙНО-ОРІЄНТОВАНОЇ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ ЯК СТРАТЕГІЧНИЙ ВЕКТОР АНТИКРИЗОВОГО РОЗВИТКУ

FORMATION OF AN INNOVATION-ORIENTED ECONOMY OF UKRAINE AS A STRATEGIC VECTOR OF ANTI-CRISIS DEVELOPMENT

У статті досліджено теоретико-методологічні та прикладні засади формування інноваційно-орієнтованої моделі економіки України в контексті реалізації антикризової економічної політики. Обґрунтовано, що в умовах структурних дисбалансів, воєнних та глобальних економічних викликів інноваційний розвиток виступає не лише фактором довгострокового зростання, а й ключовим інструментом подолання кризових явищ. Розкрито взаємозв'язок між антикризовими механізмами державного регулювання та стимулюванням інноваційної активності суб'єктів господарювання. Визначено інституційні, фінансово-економічні та організаційні інструменти забезпечення інноваційної трансформації економіки. Запропоновано напрями інтеграції антикризової політики у систему стратегічного управління інноваційним розвитком України. Розроблено трирівневу модель, що інтегрує механізми стабілізації, структурної модернізації та довгострокової трансформації.

Ключові слова: інноваційна модель економіки, антикризова політика, державне регулювання, структурна модернізація, економічна трансформація, посткризове відновлення.

The current stage of development of the national economy of Ukraine is characterized by systemic crisis phenomena, which are caused by a combination of internal structural imbalances and external geoeconomic challenges. Traditional anti-crisis response tools, focused mainly on stabilizing macroeconomic indicators, are insufficient to ensure long-term economic stability. The purpose of this study is to substantiate the theoretical foundations and develop practical mechanisms for the formation of an innovation-oriented economy in Ukraine as a strategic vector of anti-crisis development. The research aims to integrate innovation policy instruments into the system of anti-crisis economic regulation in order to ensure long-term structural modernization and sustainable growth. The study is based on a systemic and interdisciplinary approach. Methods of theoretical generalization, comparative analysis, structural-functional analysis, and synthesis were applied to identify the interconnections between anti-crisis economic policy and innovation-driven development. The study demonstrates that traditional anti-crisis policy, primarily focused on short-term macroeconomic stabilization, is insufficient to ensure sustainable economic recovery. An innovation-oriented model of economic development should become the strategic core of anti-crisis policy. A three-level conceptual model integrating stabilization, structural modernization, and long-term transformation mechanisms is proposed. The research identifies key financial, institutional, and regulatory instruments for stimulating innovation activity in crisis conditions. The proposed framework can be applied in the development of national strategies for post-crisis recovery and economic transformation. The results may be useful for policymakers, public administration authorities, and institutions

responsible for innovation and industrial policy design. The originality of the study lies in the conceptual integration of anti-crisis economic policy and innovation-driven development into a unified strategic framework. Unlike traditional approaches, innovation is considered not as a separate policy area but as a systemic mechanism for structural transformation and long-term economic resilience.

Keywords: *innovative economic model, anti-crisis policy, state regulation, structural modernization, economic transformation, post-crisis recovery.*

Постановка проблеми. Сучасний етап розвитку національної економіки України характеризується системними кризовими явищами, що зумовлені поєднанням внутрішніх структурних диспропорцій та зовнішніх гео економічних викликів. Традиційні інструменти антикризового реагування, орієнтовані переважно на стабілізацію макроекономічних показників, виявляються недостатніми для забезпечення довгострокової економічної стійкості.

У цих умовах особливої актуальності набуває переорієнтація антикризової економічної політики на формування інноваційно-орієнтованої моделі розвитку, здатної забезпечити структурну модернізацію, підвищення конкурентоспроможності та інтеграцію України у глобальні інноваційні ланцюги створення вартості.

Світовий досвід переконливо демонструє, що країни, які у періоди кризових трансформацій робили ставку на інноваційний розвиток, структурну модернізацію та підтримку високотехнологічних секторів, досягали швидшого відновлення та якісно нового рівня економічної динаміки. В умовах повного відновлення та необхідності глибокої структурної перебудови економіки України питання формування інноваційно-орієнтованої моделі розвитку набуває стратегічного значення. Інновації повинні розглядатися не лише як окремий сектор економіки, а як системоутворюючий чинник трансформації виробничої структури, модернізації інфраструктури, цифровізації державного управління та інтеграції до європейського економічного простору. Особливої ваги набуває проблема інтеграції інноваційної та антикризової політики. Наявні наукові дослідження, як правило, розглядають ці напрями окремо: інноваційна політика у контексті стратегічного розвитку, антикризова у площині стабілізаційних заходів. Водночас сучасні виклики потребують формування комплексного підходу, за якого антикризова політика трансформується у механізм структурної модернізації та стимулювання інноваційної активності. Таким чином, актуальність статті визначається необхідністю теоретичного обґрунтування та розробки практичних механізмів формування інноваційно-орієнтованої економіки України як стратегічного вектора антикризового розвитку, що дозволить забезпечити довгострокову економічну стійкість, конкурентоспроможність та інтеграцію держави у глобальні інноваційні процеси.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблематика антикризової економічної політики широко представлена у працях вітчизняних і зарубіжних науковців, які досліджують механізми державного регулювання економіки в умовах циклічних спадів, фінансових криз та структурних трансформацій. Теоретичні засади формування інноваційно-орієнтованої моделі економіки беруть початок у концепції «творчого руйнування» Й. Шумпетер [16], відповідно до якої саме інновації стають рушійною силою структурних змін та економічного прогресу. Подальший розвиток ці ідеї отримали в теорії ендогенного зростання П. Ромер [15], яка обґрунтовує визначальну роль знань, технологій та людського капіталу у формуванні довгострокових темпів економічного розвитку. Питання ринкової невизначеності та феномену ринкових збоїв системно узагальнено й концептуалізовано у працях Е.Забарної, О. Козакової та В. Чередниченка [6]. У сучасних наукових працях дедалі більше уваги приділяється інноваційно-орієнтованому виміру антикризової політики. Наразі вітчизняні науковці звертають свою увагу, зокрема Н. Бондар [2] на адаптаційні механізми інноваційної взаємодії суб'єктів господарювання. Р.Манн, О. Шульга [13] вивчають інтелектуальний капітал регіону як фактор інноваційного розвитку економіки. В. Мархасова, О. Руденко, О. Попело, І. Косач, О. Сакун, Т. Клименко [14] розглядають механізми державного управління розвитком цифрових технологій. Р. Базака, А. Єфремов [1] акцентують увагу на необхідності зміщення фокусу на інноваційний менеджмент сучасних організацій. Концепція національних інноваційних систем, запропонована Б.-А. Лундвалл [12], акцентує увагу на ролі інституцій та взаємодії суб'єктів інноваційного процесу.

Незважаючи на значний науковий доробок у сфері інноваційного розвитку та антикризової економічної політики, низка аспектів зазначеної проблематики залишається недостатньо розробленою як у теоретичному, так і в прикладному вимірах. По-перше, у більшості досліджень інноваційна політика розглядається переважно як складова довгострокової стратегії економічного зростання, що ґрунтується на концепціях «творчого руйнування» Й. Шумпетер [16] та ендогенного зростання П.Ромер [15]. Водночас антикризова політика традиційно інтерпретується як інструмент короткострокової макроекономічної стабілізації, що бере витоки у кейнсі-

анській теорії Д. Кейнс [10]. Така методологічна розмежованість призводить до фрагментарності наукових підходів і відсутності комплексної моделі їх стратегічної інтеграції. По-друге, недостатньо дослідженим залишається питання трансформації функціонального змісту антикризової економічної політики в умовах структурної перебудови економіки. У сучасних реаліях вона повинна виконувати не лише стабілізаційну, але й модернізаційну функцію, спрямовану на стимулювання технологічного оновлення, цифровізації та розвитку високотехнологічних секторів. Проте наукові публікації не формують цілісного механізму такої трансформації. По-третє, потребує поглиблення теоретико-методологічне обґрунтування інституційних механізмів інтеграції інноваційної та антикризової політики на рівні національної економічної системи. Хоча концепція національних інноваційних систем, запропонована Б.-А. Лундвалл [12], акцентує увагу на ролі інституцій та взаємодії суб'єктів інноваційного процесу, її адаптація до умов глибоких кризових трансформацій залишається недостатньо розробленою. По-четверте, відсутня авторська модель стратегічної синхронізації стабілізаційних заходів із довгостроковими інноваційними пріоритетами розвитку України. Існуючі дослідження переважно обмежуються описом окремих інструментів (податкові стимули, грантові програми, державні гарантії), однак не пропонують системного бачення їх координації в межах єдиної антикризової стратегії.

Отже, невирішеною залишається комплексна наукова проблема формування інноваційно-орієнтованої економіки як стратегічного вектора антикризового розвитку, що потребує розробки інтегрованої концептуальної моделі, визначення ефективних механізмів державного регулювання та обґрунтування інституційних передумов її реалізації в умовах сучасних трансформаційних викликів.

Метою цього дослідження є обґрунтування теоретичних основ та розробка практичних механізмів формування інноваційно-орієнтованої економіки в Україні як стратегічного вектора антикризового розвитку. Дослідження спрямоване на інтеграцію інструментів інноваційної політики в систему антикризового економічного регулювання з метою забез-

печення довгострокової структурної модернізації та сталого зростання. Для досягнення поставленої мети в роботі передбачається розв'язання таких завдань: запропонувати трірівневу концептуальну модель, що інтегрує механізми стабілізації, структурної модернізації та довгострокової трансформації. Дослідження визначає ключові фінансові, інституційні та регуляторні інструменти для стимулювання інноваційної активності в кризових умовах.

Виклад основного матеріалу. Кризові процеси в економіці України мають комплексний характер і охоплюють: структурну деформацію виробничої системи; технологічне відставання; низький рівень капіталізації інновацій; обмежене фінансування наукових досліджень; високий рівень міграції людського капіталу. Водночас криза створює «вікно можливостей» для переформатування економічної моделі. Як зазначав Й. Шумпетер [16], економічний розвиток відбувається через «творче руйнування», коли старі структури замінюються новими інноваційними формами. Аналіз міжнародного досвіду показує, що держави, які в період криз збільшували інвестиції в інновації (наприклад, Південна Корея та Ізраїль), забезпечували прискорене відновлення та довгострокове зростання. Спробуємо здійснити порівняльну характеристику традиційної та інноваційно-орієнтованої антикризової політики (табл. 1).

Формування інноваційно-орієнтованої економіки як стратегічного напрямку антикризового розвитку України супроводжується низкою системних ризиків і обмежень, що впливають на ефективність реалізації відповідної державної політики. Незважаючи на значний науково-технологічний потенціал, наявність кваліфікованих кадрів та поступову інтеграцію України до європейського економічного простору, існує низка факторів інституційного, фінансового та соціально-економічного характеру, які стримують формування інноваційно-орієнтованої моделі розвитку.

Одним із ключових ризиків виступає інституційна нестабільність, що проявляється у частих змінах нормативно-правового середовища, трансформації органів державного управління та непослідовності державної економічної політики. Подібні умови ускладнюють формування довгострокових стратегій

Таблиця 1

Еволюція підходів до антикризової економічної політики

Критерій	Традиційна модель	Інноваційно-орієнтована модель
Горизонт планування	Короткостроковий	Середньо- та довгостроковий
Основна мета	Стабілізація	Структурна модернізація
Інструменти	Фіскальні дотації, монетарна стабілізація	Інноваційні гранти, R&D, цифровізація
Результат	Тимчасове відновлення	Стійке економічне зростання
Роль держави	Компенсаторна	Стратегічно-координуюча

Джерело: розроблено авторами на основі [2; 4; 6; 13]

інноваційного розвитку та знижують інвестиційну привабливість інноваційних проєктів. Важливим обмежувальним чинником також є низький рівень довіри бізнесу до державних інституцій. Недостатня прозорість механізмів державної підтримки інновацій, бюрократичні бар'єри та ризики корупційних проявів стримують активність приватного сектору щодо інвестування у науково-дослідні та інноваційні проєкти, що у свою чергу обмежує розвиток державно-приватного партнерства. Суттєвою проблемою залишається недостатня координація державних політик, зокрема у сферах інноваційного розвитку, промислової політики, освіти та науки. Відсутність комплексного та узгодженого підходу до формування інноваційної екосистеми призводить до фрагментарності управлінських рішень та зниження ефективності використання наявних ресурсів. Додатковим обмеженням є обмеженість фінансових ресурсів, необхідних для підтримки інноваційної діяльності, розвитку наукових досліджень та технологічної модернізації підприємств. Низький рівень фінансування науково-дослідних робіт, недостатній розвиток венчурного інвестування та обмежені можливості державного бюджету стримують формування ефективної інноваційної інфраструктури. Як зазначає Р. Манн окремим викликом для інноваційного розвитку економіки України є «відтік висококваліфікованих кадрів, що призводить до зменшення людського капіталу та послаблення інтелектуального потенціалу країни» [13]. Масова трудова міграція та релокація фахівців у більш економічно розвинені країни знижує можливості формування конкурентоспроможного інноваційного середовища. Реалізація цих заходів сприятиме підвищенню ефективності інноваційно-орієнтованої моделі антикризового розвитку та забезпечить довгострокову конкурентоспроможність національної економіки.

Запропонуємо триконтурну модель інтеграції антикризової та інноваційної політики, яка включає стабілізаційний, структурно-модернізаційний, стратегічно-трансформаційний контури. Модель базується на принципах теорії національних інноваційних систем, розробленої Б-А Лундвалл [12], та ендогенного зростання П. Ромер [15] (рис. 1).

Запропонуємо практичні рекомендації щодо формування інноваційно-орієнтованої моделі антикризового розвитку економіки України. Ефективна реалізація інноваційно-орієнтованої моделі антикризового розвитку потребує комплексного вдосконалення механізмів державної політики, спрямованих на стимулювання інноваційної активності, розвиток науково-технологічного потенціалу та підвищення конкурентоспроможності національної економіки. У цьому контексті доцільним є впровадження системи практичних заходів, орієнтованих на формуван-

ня сприятливого інституційного та фінансового середовища для розвитку інновацій. Першочерговим кроком має стати прийняття інтегрованої Стратегії інноваційного антикризового розвитку України до 2035 року, яка визначатиме стратегічні пріоритети модернізації економіки, напрями підтримки інноваційної діяльності та механізми координації державної політики у сфері науки, освіти, технологій і промислового розвитку. Такий документ повинен забезпечити узгодженість дій державних органів, бізнесу та наукового середовища.

Важливим напрямом удосконалення системи управління інноваційним розвитком є створення єдиного координаційного органу з питань інноваційної трансформації, який здійснюватиме стратегічне планування, координацію державних програм підтримки інновацій та моніторинг реалізації інноваційної політики. Наявність такого органу дозволить підвищити ефективність управлінських рішень та забезпечити узгодженість діяльності різних інституцій. З метою посилення фінансового забезпечення інноваційної діяльності доцільним є формування національного фонду технологічного розвитку, який акумулюватиме державні та приватні ресурси для фінансування науково-дослідних проєктів, підтримки стартапів, розвитку високотехнологічних галузей та впровадження результатів наукових досліджень у виробництво. Суттєву роль у розвитку інноваційної економіки відіграє науково-освітня сфера, тому важливим напрямом державної політики має стати розширення програм підтримки університетської науки, спрямованих на розвиток дослідницької інфраструктури, стимулювання міждисциплінарних досліджень, а також посилення співпраці між університетами, науковими установами та бізнесом. Крім того, важливим елементом ефективної інноваційної політики є запровадження системи моніторингу та оцінювання її результативності, що передбачає регулярний аналіз показників інноваційного розвитку, ефективності державних програм підтримки інновацій та рівня впровадження нових технологій у різних секторах економіки. Це дозволить своєчасно коригувати державну політику та підвищувати ефективність використання ресурсів.

Реалізація зазначених рекомендацій сприятиме формуванню сприятливого інституційного середовища для розвитку інновацій, активізації науково-технологічної діяльності та забезпеченню переходу України до інноваційно-орієнтованої моделі економічного розвитку, що є важливою передумовою подолання кризових явищ та досягнення довгострокової економічної стабільності.

Висновки. Формування інноваційно-орієнтованої економіки України виступає стратегічною відповіддю на сучасні кризові виклики. Інноваційно-

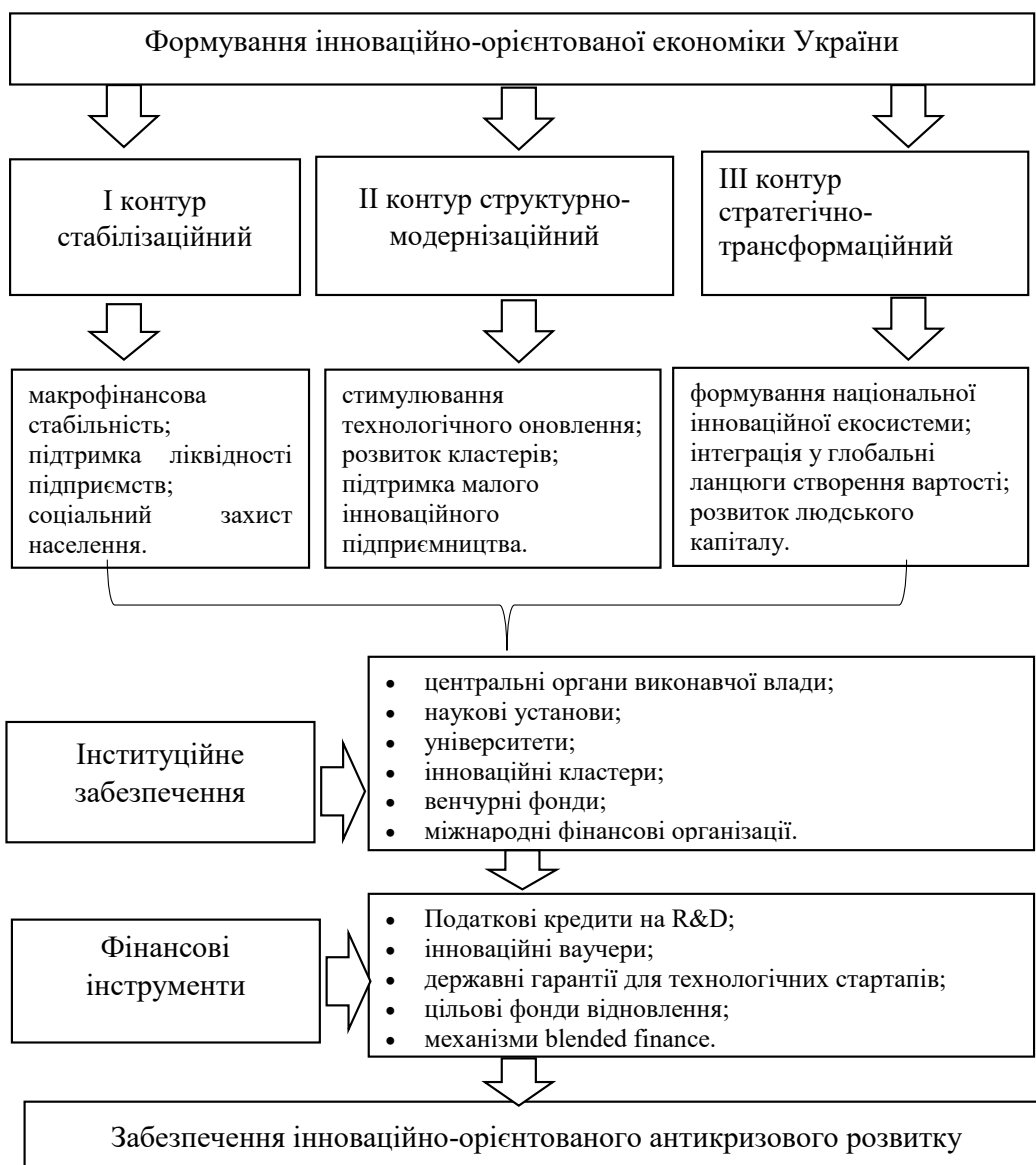

Рис. 1. Модель формування інноваційно-орієнтованої економіки України як стратегічний вектор антикризового розвитку

Джерело: розроблено авторами

орієнтована економіка повинна стати не наслідком стабілізації, а її стратегічною основою. Антикризова економічна політика має трансформуватися з інструменту короткострокової стабілізації у механізм структурної модернізації та довгострокового зростання, поєднувати макроекономічну стабільність із технологічною модернізацією. Синергія стабілізаційних заходів і стимулювання інноваційної активності створює передумови для підвищення

конкурентоспроможності, економічної безпеки та сталого розвитку держави. Запропонована авторська модель дозволяє забезпечити системність, узгодженість та довгострокову результативність державного регулювання. Отримані результати можуть бути використані при формуванні державних програм формування інноваційно-орієнтованої економіки в Україні як стратегічного вектора антикризового розвитку.

Список літератури:

1. Базака Р., Сфремов А. Інструментарій соціальних мереж в інноваційному менеджменті сучасних організацій. *Таврійський науковий вісник. Серія: Економіка*. 2023. № 18. С. 268–273.
2. Бондар Н. Адаптаційні обліково-фінансові механізми інноваційної взаємодії суб'єктів господарювання в умовах соціально-поведікових обмежень [Текст] : монографія / Н. О. Бондар, О. В. Гребенікова, О. В. Дегтярьова та ін.; за наук. ред. Т. В. Калінеску. Харків : Нац. аерокосм. ун-т ім. М. Є. Жуковського «Харків. авіац. ін-т», 2024. 160 с.

3. Горин В. Фінансовий механізм забезпечення суспільного добробуту: теоретична концептуалізація та проблеми функціонування: моногр. Тернопіль : ТНЕУ, 2020. 516 с.
4. Геєць В.М. Особливості взаємозв'язку економічних та політичних трансформацій на шляху до реконструктивного розвитку економіки України. *Економіка України*. 2017. № 10. С. 3–17.
5. Даніч В. М., Татар М. С. Електронна взаємодія суб'єктів господарювання під час глобальних викликів. *Вісник Хмельницьк. нац. ун-ту*. 2021. № 2. С. 60–68.
6. Забарна Е. М., Козакова О. М., Чередниченко В. А. Парадигма інноваційного розвитку в умовах ринкової трансформації: монографія / авт. кол.: Е. М. Забарна, О. М. Козакова, В. А. Чередниченко [та ін.]; за заг. ред. Е.М. Забарної. Херсон : Олді-плюс, 2019. 92 с.
7. Zhavoronok, A., Chub, A., Yakushko, I., Kotelevets, D., Lozychenko, O., Kupchyshyna, O. Regulatory Policy: Bibliometric Analysis Using the VOSviewer Program. *International Journal Computer Science*. 2022. DOI: <https://doi.org/10.22937/IJCSNS.2022.22.1.7>
8. Fukuyama, F. *Political Order and Political Decay*. Farrar, Straus and Giroux. 2013.
9. Gerard Pinto. The cost of going public and financial constraints, *Financial Markets and Portfolio Management*, Springer; Swiss Society for Financial Market Research, 2024. vol. 38 (4), pages 443–464, December. DOI: <https://doi.org/10.1007/s11408-024-00456-3>
10. Keynes, J. M. *The general theory of employment, interest and money*. Macmillan. 1936.
11. Klaus Schwab. The Fourth Industrial Revolution. *World Economic Forum*, 2016, p. 172
12. Lundvall, B.-Å. *National systems of innovation*. Pinter Publishers. 1992.
13. Манн, Р., & Шульга, О. Інтелектуальний капітал регіону як фактор інноваційного розвитку суб'єктів господарювання. *Bulletin of Sumy National Agrarian University*, 2024. № 1 (97), С. 46–52. DOI: <https://doi.org/10.32782/bsnau.2024.1.8>
14. Marhasova, V., Rudenko, O., Popelo, O., Kosach, I., Sakun, O., Klymenko, T. Mechanisms of State Management of the Development of Digital Technologies in the National Security System. *REVISTA DE LA UNIVERSIDAD DEL ZULIA*. 2024. 3ª época. Año 15, N°42. DOI: <https://doi.org/10.46925/rdluz.42.22>
15. Romer, P. M. Endogenous technological change. *Journal of Political Economy*, 1990. № 98 (5), P. 71–102.
16. Schumpeter, J. A. *The theory of economic development*. Harvard University Press. 1934

References:

1. Bazaka R., Yefremov A. (2023) Instrumentarii sotsialnykh merezh v innovatsiinomu menedzhmenti suchasnykh orhanizatsii [Social media tools in innovation management of modern organizations]. *Tavrriyskiy naukoviy visnyk. Seriya: Ekonomika*, no 18, pp. 268–273.
2. Bondar, N., Hrebenikova, O., Dehtiariova, O., et al. (2024). Adaptatsiini oblikovo-finansovi mekhanizmy innovatsiinoi vzaïemodii subiektiv hospodariuvannia v umovakh sotsialno-povedinkovykh obmezhen: *monograph*. [Adaptive accounting and financial mechanisms of innovative interaction of business entities under social and behavioral constraints]. Kharkiv: National Aerospace University “Kharkiv Aviation Institute”, 160 p.
3. Horyn, V. (2020). Finansovyi mekhanizm zabezpechennia suspilnoho dobrobutu: teoretychna kontseptualizatsiia ta problemy funktsionuvannia: *monograph*. [Financial mechanism for ensuring social welfare: theoretical conceptualization and problems of functioning]. Ternopil: TNEU, 516 p.
4. Heiets, V. M. (2017). Osoblyvosti vzaïemozv'язku ekonomichnykh ta politychnykh transformatsii na shliakhu do rekonstruktyvnoho rozvytku ekonomiky Ukrainy. [Features of the relationship between economic and political transformations on the path to reconstructive development of Ukraine's economy]. *Ekonomika Ukrainy*, no. 10, pp. 3–17.
5. Danich, V. M., & Tatar, M. S. (2021). Elektronna vzaïemodiia subiektiv hospodariuvannia pid chas hlobalnykh vyklykiv [Electronic interaction of business entities during global challenges]. *Visnyk Khmelnytskyi National University*, no. 2, pp. 60–68.
6. Zabarna, E. M., Kozakova, O. M., Cherednychenko, V. A., et al. (2019). Paradyhma innovatsiinoho rozvytku v umovakh rynkovoï transformatsii: *monograph* [Paradigm of innovative development under conditions of market transformation]. Kherson: Oldi-Plus, 92 p.
7. Zhavoronok, A., Chub, A., Yakushko, I., Kotelevets, D., Lozychenko, O., Kupchyshyna, O. (2022). Regulatory Policy: Bibliometric Analysis Using the VOSviewer Program. *International Journal Computer Science*. DOI: <https://doi.org/10.22937/IJCSNS.2022.22.1.7>
8. Fukuyama, F. (2013). *Political Order and Political Decay*. Farrar, Straus and Giroux.
9. Gerard Pinto, (2024). The cost of going public and financial constraints,” *Financial Markets and Portfolio Management*, Springer; Swiss Society for Financial Market Research, vol. 38 (4), pages 443–464, December. DOI: <https://doi.org/10.1007/s11408-024-00456-3>
10. Keynes, J. M. (1936). *The general theory of employment, interest and money*. Macmillan.
11. Klaus Schwab. The Fourth Industrial Revolution. *World Economic Forum*, 2016, p. 172
12. Lundvall, B.-Å. (1992). *National systems of innovation*. Pinter Publishers.
13. Mann, R., & Shulha, O. (2024). Intelektualnyi kapital rehionu yak faktor innovatsiinoho rozvytku subiektiv hospodariuvannia [Intellectual capital of the region as a factor of innovative development of business entities]. *Bulletin of Sumy National Agrarian University*, no. 1 (97), pp. 46–52. DOI: <https://doi.org/10.32782/bsnau.2024.1.8>

14. Marhasova, V., Rudenko, O., Popelo, O., Kosach, I., Sakun, O., Klymenko, T. (2024). Mechanisms of State Management of the Development of Digital Technologies in the National Security System. *REVISTA DE LA UNIVERSIDAD DEL ZULIA*. 3ª época. Año 15, N°42. DOI: <https://doi.org/10.46925//rdluz.42.22>
15. Romer, P. M. (1990). Endogenous technological change. *Journal of Political Economy*, no. 98(5), pp. 71–102.
16. Schumpeter, J. A. (1934). *The theory of economic development*. Harvard University Press.

Дата надходження статті: 28.01.2026

Дата прийняття статті: 13.02.2026

Дата публікації статті: 25.02.2026